

[Dahlggaard.]

Forslagets hovedområde er det private udlejningsbyggeri, private udlejningsejendomme til beboelse, og lovforslaget går ud på at fastsætte et fast udlejningsbidrag, altså i og for sig uafhængigt af det økonomiske resultat af driften af de ejendomme, som afgiften pålægges. Man er gået ud fra den forudsætning, at der er huslejekontrol over hele landet, at udlejerne altid vil tage så høj en leje, som de er i stand til inden for lovens grænser, og at markedsf forholdene er sådan, at de er i stand til det. Dette sidste ses klarrest af lovforslagets § 4, hvoraf fremgår, at udlejningsbidraget ikke kan udlignes på ejendommens lejemål gennem lejeforhøjelser. I de 208 kommuner, hvor der i dag er fri huslejedannelse, ville denne bestemmelse være uden mening.

Det foreliggende forslag må derfor ses i sammenhæng med det lejelovsforslag, der er bebudet, og som formentlig kommer til at ligne det forslag, vi så i foråret. Jeg har forstået, at boligministeren er indstillet på saglige drøftelser om, hvorvidt man virkelig skal skride til at indføre en form for huslejekontrol i de i dag frie områder, og jeg håber, at det deri ligger, at boligministeren også er åben for drøftelser om, hvorvidt udlejningsbidragene fra den private udlejningsboligmasse skal udformes på den her foreslåede måde.

Det radikale venstre ønsker som bekendt at gå en anden vej. Vi stiler mod en markedsorienteret boligpolitik med indbyggede sociale hensyn, med inddragelse af inflationsgevinster og med en betydelig aflastning af samfundskonominen, herunder af de offentlige finanser. Derfor ønsker vi opretholdt den fri huslejedannelse i de 208 kommuner, hvor vi, uden skade for nogen og til gavn for boligmarkedets måde at fungere på, har fri huslejedannelse i dag, og vi ønsker også huslejereguleringen ophævet efterhånden i den øvrige del af landet. Derfor kan vi ikke tilslutte os, at en udlejningsafgift udformes som en fast afgift, uafhængigt af resultatet af den enkelte ejendoms økonomiske drift. Vi er enige i, at der må ske en delvis inddragelse af de inflationsgevinster, som er skabt eller vil fremkomme efterhånden, men det bør efter vor opfattelse ske ved opkrævning af en afgift på for-

skellen mellem den faktiske lejeindtægt og den omkostningsbestemte leje i de enkelte ejendomme. Denne afgift må gerne være betydelig — i det radikale venstres forslag til folketingsbeslutning om boligpolitikken i begyndelsen af året nævnte vi 60 pct. — men den må afhænge af, i hvilket omfang udlejeren kan opnå en særlig stor lejeindtægt. En udlejningsafgift opbygget på den måde vil også medføre, at udlejere, som ikke er indstillet på eller på grund af markedsf forholdene ikke er i stand til at sætte huslejen stærkt i vejret, slipper tilsvarende billigere. Boligministerens forslag om en fast udligningsafgift — udlejningsafgift hedder det nu — uafhængig af ejendommens driftsresultat nærmest tvinger grundejerne til at sætte lejen så kraftigt i vejret, som det overhovedet er muligt for dem inden for lovgivningens rammer.

Hvad angår enkeltheder, skal jeg nævne, at lovforslaget som noget nyt nu også omfatter udlejning til erhvervsformål. Forslaget skal, går jeg ud fra, ses i sammenhæng med det bebudede forslag om afgift også af erhvervs ejendomme, der ejes af brugeren selv. Det synes, som om kædereaktionen har været følgende: man har opdaget, at der kan være nogle administrative besværligheder ved at sondre mellem udlejning til boligformål og udlejning til erhvervsformål i samme ejendom, og så tager man lejemålene til erhvervsformål med; når man så er kommet dertil, siger man: ja men så er der da for resten de mennesker, der selv ejer deres erhvervs ejendomme, og som er i konkurrence med dem, som vi nu belaster med en udlejningsafgift, hvad nu med dem? Derefter tager man også dem med ind under en ny lov, som vi ikke har set forslag til endnu, men som anslås at komme til at koste de pågældende 400 mill. kr. Det tør nok siges at være den lille årsag med den store virkning.

Hvordan det er muligt at tilpasse disse forslag til den tankegang, som jeg går ud fra må ligge bag det hele, nemlig at afgiften skal ramme ejere, der indkasserer inflationsgevinster af deres ejendomme, og hvordan man skal undgå, at den rammer andre end dem, det er mig en gåde, men det får vi jo lejlighed til at vende tilbage til her i tinget, når det forventede lovforslag om, hvordan